

บทที่ ๓

อุรุ (ทั้งสอง) คัพท์ ทั้ง ๓ ลิงค์

แจกอย่างเดียวกัน

(อุรุ เป็นได้ทั้ง ๓ ลิงค์แต่แจกแบบเดียวกันทั้งหมด)

อุรุ (ทั้งสอง) ใช้กับของที่เป็นคู่กัน เช่น มือ, เท้า, ดวงตา, ธรรม

และอธรรม, บุญและบาป

ลำดับ	วิภัตติ	พหูพจน์
ป.	อุภ+โย	=อุภ
ฑ.	อุภ+โย	=อุภ
ต.	อุภ+หิ	=อุภหิ
จตุ.	อุภ+न्हं	=อุภन्हं
ปญ.	อุภ+หิ	=อุภหิ
ฉ.	อุภ+न्हं	=อุภन्हं
ส.	อุภ+สุ	=อุภสุ

วิภัตติ	พหูพจน์	วิธีการลงวิภัตติ
ป.	อุโภ	ลง โย แปลง โย เป็น โอ
ทุ.	อุโภ	“.....”
ต.	อุโภหิ	แปลง อ เป็น โอ, ลง หิ คง หิ
จตุ.	อุภินัน	แปลง อ เป็น อิ ลง นัน คง นัน, ช้อน นุ
ปญ.	อุโภหิ	แปลง อ เป็น โอ, ลง หิ คง หิ
ฉ.	อุภินัน	แปลง อ เป็น อิ ลง นัน คง นัน, ช้อน นุ
ส.	อุโภสุ	แปลง อ เป็น โอ, ลง สุ คง สุ

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี อุก (ทั้งสอง) นับนามนามปุงลิงค์

๑. อุก ฌมฺมาฌมฺมา วิสฺสุ วิสฺสุ วิปากํ เทนฺติ.

อ.ธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง ย่อมให้ ซึ่งวิปาก แยกกัน ๆ.

๒. พุทฺโธ ภิกฺขุณฺโณ อุก ฌมฺมาฌมฺเม เทเสตี.

อ.พระพุทธเจ้า ย่อมแสดง ซึ่งธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง แก่ภิกษุ ท.

๓. อุกฺโขหิ ฌมฺมาฌมฺเมหิ สุขทุกฺโข วิปากโก ทียเต.

อ.วิปาก อันเป็นสุขและทุกข์ อันธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง ย่อมให้.

๔. สตฺตฺตา อุกฺกนฺนํ ฌมฺมาฌมฺมานํ อนฺนรูปํ วิปากํ ลภานฺติ.

อ.สัตว์ ท. ย่อมได้ ซึ่งวิปาก อันสมควร แก่ธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง.

๕. อรหันตา อุโภหิ ฌมฺมาฌมฺเมหิ วิมฺจุจฺนฺติ.

อ.พระอรหันต์ ท. ย่อมพ้น จากธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง.

๖. อุภินฺนํ ฌมฺมาฌมฺมานํ วิปาโก สุขทุกฺข์ อาวหติ.

อ.วิบาก ของธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง ย่อมนำมา ซึ่งสุขและทุกข์.

๗. อุโภสุ ฌมฺมาฌมฺเมสุ วิปากํ เกนฺเตสุ, ฆฺนฺเฆสุ สํสฺราม.

ครั้นเมื่อธรรมและอธรรม ท. ทั้งสอง ให้อยู่ ซึ่งวิบาก, อ.เรา ท. ย่อม
ท่องเที่ยวไปในวัฏฏะ ท./ในสังสารวัฏ ท.

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี อุก (ทั้งสอง) นับนามนามอิทธิลิงค์

๑. วิชา อุก พาทโย โสภนติ.

อ.แขน ท. ทั้งสอง ของหญิงสาว ย่อมงาม.

๒. เสฏฐิ วิชา อุก พาทโย โอลเกติ.

อ.เศรษฐิ ย่อมแลดู ซึ่งแขน ท. ทั้งสอง ของหญิงสาว.

๓. มาตา อุกาหิ พาทาหิ ทารกั ปคฺคณฺหาติ.

อ.มารดา ย่อมประคอง ซึ่งทารก ด้วยแขน ท. ทั้งสอง.

๔. ขโร กิลมเถ มาตุ อุกินฺนํ พาทานํ อูปฺปชฺชติ.

อ.ความเมื่อยล้า อันแรงกล้า ย่อมเกิดขึ้น แก่แขน ท. ทั้งสอง ของมารดา.

๕. ปิตา มาตุ **อุโภหิ** พาหาหิ ทารกั คณุหาคติ.

อ.บิดา ย่อมรับ ซึ่งทารก จากแขน ท. ทั้งสอง ของมารดา.

๖. ปิตา **อุภินนํ** พาหานํ พลเสน ทารกั ธาเรติ.

อ.บิดา ย่อมอุ้ม ซึ่งทารก ด้วยกำลัง แขนงแขน ท. ทั้งสอง.

๗. ทารโก ปิตุ **อุโภสุ** พาหาสุ นิปชชติ.

อ.ทารก ย่อมนอน ในแขน ท. ทั้งสอง ของบิดา.

ตัวอย่างประโยคภาษาบาลี อุภ (ทั้งสอง) นั้บนามนามนปุ่งสกลิงค์

๑. อุโภ ปุ่ญญปาปานิ ชนानั สุขทุกุขานิ อาวหนติ.

อ.บุญและบาป ท. ทั้งสอง ย่อมนำมา ซึ่งสุขและทุกข์ ท. แก่ชน ท.

๒. ปุ่ฤชณา อุโภ ปุ่ญญปาปานิ กโรหนติ.

อ.ปุ่ฤชณ ท. ย่อมกระทำ ซึ่งบุญและบาป ท. ทั้งสอง.

๓. สตุตฺตา อุโภาหิ ปุ่ญญปาเปหิ อุโภ สุขทุกุขานิ วินุหนติ.

อ.สั้ตว์ ท. ย่อมประสพ ซึ่งสุขและทุกข์ ท. ทั้งสอง เพราะบุญและบาป ท. ทั้งสอง.

๔. พุทฺโธ อภินฺนํ ปุณฺณปาปานํ อตฺถาย กมฺมํ น กโรหนฺติ.

อ.พระพุทธรเจ้า ย่อมไม่กระทำ ซึ่งกรรม เพื่อประโยชน์ เก่งบุญและบาป ท. ทั้งสอง.

๕. อุกฺโข สุขทุกฺขานิ อุกฺโขหิ ปุณฺณปาเปหิ ชายหนฺติ.

อ.สุขและทุกข์ ท. ทั้งสอง ย่อมเกิด จากบุญและบาป ท. ทั้งสอง.

๖. อภินฺนํ ปุณฺณปาปานํ วิปาโก ปชฺชํ สุกฺคตฺตํ นยหนฺติ.

อ.วิบาก ของบุญและบาป ท. ทั้งสอง ย่อมนำไป ซึ่งสัตว์ สู่สุคติและทุคติ.

๗. พาลา อุกฺโขสุ ปุณฺณปาเปสุ น สทฺทหนฺติ.

อ.คนพาล ท. ย่อมไม่เชื่อ ในบุญและบาป ท. ทั้งสอง.